

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av Bräcke
kommuns ansvar för grundskolan**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Bräcke kommun avseende de förutsättningar huvudmannen skapar för att eleverna får en likvärdig utbildning. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl huvudmannen klarar sitt uppdrag att ge elever förutsättningar att nå de nationella målen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer huvudmannens arbete inom två områden, se bilaga 1. Inom varje område bedöms om huvudmannen uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en huvudman bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en huvudman bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan lämna en framtätsyftande kommentar.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att myndighetens kvalitetskriterier uppfylls i i följande utsträckning:

Huvudmannens analys av studieresultat och trygghet

Huvudmannen gör i flera delar relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla sitt analysarbete så att det går att finna förklaringar till hur utbildningens genomförande påverkar studieresultaten.

Huvudmannens kompensatoriska arbete

Huvudmannen har i hög utsträckning vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **27 mars 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:2264) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Huvudmannens analys av studieresultat och trygghet

1 kap. 9 §, 4 kap. 3, 5-7 §§, 5 kap. 3 § skollagen

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen gör i flera delar relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorer, representanter för huvudmannen samt av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Analys av trygghetsresultat

Huvudmannen följer upp resultat avseende trygghet och gör analyser av hur eleverna upplever situationen ute på skolorna för att finna förklaringar

till resultaten. Uppföljningen görs på flera olika sätt, bland annat genom enkäter och regelbundna verksamhetsbesök av såväl skolchef som politiker i skolutskottet. Skolchefen genomför månadsvisa avstämningar med respektive rektor där elevernas måluppfyllelse samt trygghet och studiero är ständigt återkommande punkter på dagordningen. Även andra viktiga områden så som elevernas frånvaro och personalens arbetsmiljö ingår också i den månadsvisa avstämningen. Politiker i skolutskottet besöker regelbundet varje skola där det förutom en genomgång av skolan också bland annat innefattar möten med elevrådet. Huvudmannens uppföljning visar att eleverna generellt är trygga i skolan och att det inte finns några direkta skillnader mellan hur flickor och pojkar upplever tryggheten. Detta bekräftas av Skolinspektionens skolenkät där i stort sett samtliga respondentgrupper på alla tre skolor skattat tryggheten högre eller mycket högre än genomsnittet för enkätomgången. Huvudmannens förklaring till resultaten handlar framförallt om att det generellt är små klasser, det finns en god lärartäthet och många närvarande vuxna på skolorna samtidigt som personalen också arbetar aktivt med att skapa goda relationer med eleverna och olika aktiviteter så som rastlekar och liknande.

Analys av studieresultat

Huvudmannen gör en bred uppföljning av studieresultat, men det saknas en analys av hur utbildningens genomförande påverkar resultaten. Uppföljningen omfattar bland annat kunskapsresultaten i samtliga klasser och ämnen, behörighet till gymnasieskolan och elever i behov av särskilt stöd. Huvudmannen finner också i vissa fall förklaringar till eventuella resultatskillnader. Utöver den månadsvisa uppföljningen som nämnts ovan, som sker mellan rektor och skolchef, har kommunen en planering för sitt systematiska kvalitetsarbete där arbetet delas in i fyra avstämningsperioder. I mitten respektive slutet av varje termin följs resultaten upp under en så kallad "mätvecka" där tillgängliga resultat i form av betyg och omdömen följs upp analyseras på skolnivå för att sedan lyftas vidare till huvudmannen via ledningsgruppen. Att analysera resultat i syfte att finna förklaringar har under en period varit ett prioriterat utvecklingsområde såväl på huvudmanna- som på skolnivå. Huvudmannen har i dagsläget mycket god kännedom om skolornas förutsättningar och vilka villkor som lärarna får för att bedriva undervisningen. Förklaringar till skolornas resultat är främst kopplade till sådana faktorer, exempelvis att

skolorna har en hög lärartäthet och behörighetsgrad. Däremot har huvudmannen ännu inte en tydlig analys som förklarar hur undervisningens genomförande påverkar resultaten och kan förklara skillnader mellan skolor och elevgrupper. På en av skolorna pågår ett pilotarbete där rektorn arbetar för att också analysera undervisningens genomförande. Arbetet är vidare tänkt att sprida sig till de andra skolorna om det faller väl ut.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla sitt analysarbete så att det går att finna förklaringar till hur utbildningens genomförande påverkar studieresultaten.

Motiveringen till bedömningsområdet är att även om huvudmannen på flera sätt har ett strukturerat systematiskt kvalitetsarbete där samtliga elevers progression regelbundet följs upp och analyseras så saknar analyserna en tydlig koppling till hur utbildningen bedrivs på respektive skola. Utan dessa aspekter är det risk för att eventuella resultatskillnader antingen lämnas oförklarade eller att förklaringarna stannar vid de förutsättningar som finns på respektive skola, oavsett om det är faktorer som går att påverka eller ej.

Skolinspektionen rekommenderar därför huvudmannen att införa uppföljningsmetoder som ger en bild av vilka styrkor och utmaningar som finns i utbildningen på respektive skola och i respektive ämne. Det kan med fördel ske genom att bredda den pågående försöksverksamheten från en av skolorna till att också införliva övriga skolor, om utvärderingen visar att försöket faller väl ut. I annat fall behöver huvudmannen hitta andra sätt att skaffa sig information om detta.

Huvudmannens kompensatoriska arbete

1 kap. 9 §, 2 kap. 8 § och 4 kap. 7 § skollagen

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen har i hög utsträckning vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorer, representanter för huvudmannen samt av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Analys inför beslut om kompensatoriska åtgärder och fördelning av resurser

Huvudmannens analys visar hur elevers olika förutsättningar och behov påverkar deras möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen. Huvudmannen har god kännedom om elevers olika behov och förutsättningar på respektive skola och kan på ett tydligt sätt beskriva dessa skillnader och vilka konsekvenser det får. Exempel som framkommer rör bland annat skillnader mellan skolorna i form av andelen elever som är i behov av särskilt stöd men även socioekonomiska faktorer eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som påverkar elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Huvudmannens analys visar bland annat på att det i vissa elevgrupper funnits behov av att fokusera särskilt på elevernas språkutveckling, något som också prioriterats de senaste åren. Via månadsavstämningarna följer skolchefen upp respektive skolas arbete med särskilt stöd på gruppnivå och i vissa fall även på individnivå. Därtill finns ett nära samarbete mellan elevhälsoschef och skolchef vilket också bidrar till den goda insikten i elevernas förutsättningar och behov.

Därutöver visar huvudmannens uppföljningar att det finns en grupp av elever med språkstörning men också elever med mycket hög frånvaro. Elevhälsan har i båda dessa fall ett pågående arbete med insatser genom bland annat logoped samt skolsociala team. Huvudmannen har också beslutat om en "handlingsplan för ökad skolnärvaro" i syfte att säkerställa elevers rätt till utbildning, låta elever känna sig sedda samt signalera betydelsen av närvaro.

Kompensatoriska åtgärder och fördelning av resurser

Huvudmannen genomför relevanta kompensatoriska åtgärder och fördelar resurser utifrån de behov som analyserna visar. Skolorna har ett gemensamt elevhälsoteam som i grunden bemannar respektive skola utifrån en schablon baserat på ungefärligt elevantal. Elevhälsoresurserna fördelar sedan elevhälsochef om i samråd med rektorerna utifrån de behov som uppstår av såväl akuta som mer planerade insatser. Kommunens ekonomiska resursfördelning är under utredning. För närvarande fördelas medel enligt den modell som gällt under drygt ett decennium. Utifrån de förutsättningar som finns på respektive skola och de behov som rektor identifierat budgeteras medel till respektive skola. Det innebär att skolorna i stor omfattning blir kompenserade för behov av kompensatoriska insatser som behöver genomföras lokalt. Exempelvis har en skola som har en högre andel elever med utländsk bakgrund budgeterade medel för lärare i svenska som andraspråk medan en annan skola kompenseras för att de har behov av fler elevassistenter. Resurser har också riktats för att inrätta en studiegård på en skola där det funnits behov av det. Lokaler och andra faktorer som respektive rektor inte kan påverka ryms också i den ram som tilldelas respektive enhet.

De insatser som förväntas leda till kompensation för elevers olika förutsättningar och behov följs regelbundet upp, utvärderas och omprövas. Exempelvis har en elevgrupp under en period fått utökad lärartid för att kunna dela klassen i mindre grupper. Uppföljningen har sedan visat att behovet inte längre kvarstår då målsättningen om ökade studieresultat uppnåtts.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Agnetha Burström.

I handläggningen av ärendet har utredarna Robert Sondell (föredragande) och Mattias Ryd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning planerad kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- En gruppintervju med rektorer.
- En gruppintervju med förvaltningspersonal.
- En intervju med ansvariga politiker.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var huvudmannens styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

För huvudmannen granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning det finns en förklarande ansats i huvudmannens analys av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning huvudmannen har vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt.

Skolinspektionen har i den regelbundna kvalitetsgranskningen valt ut två väl definierade och begränsade granskningsområden i syfte att få en djup förståelse av hur huvudmannen arbetar inom dessa områden inom en

specifikt utvald skolform. De två ovanstående områdena representerar inte hela huvudmannens arbete. Inom huvudmannens ansvar för skolan finns många viktiga områden som tillsammans bildar huvudmannens samlade ansvar för sin verksamhet och det finns därmed andra områden som är betydelsefulla för ett framgångsrikt arbete. Granskningen ger dock en god inblick i med vilken kvalitet huvudmannens arbete sker inom ovanstående områden.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om huvudmannen

Skolinspektionen besökte huvudmannen den 29 april 2025. Besöket genomfördes av Robert Sondell och Mattias Ryd.

Bräcke kommun har cirka 6000 invånare och ligger i de östra delarna av Jämtlands län. Kommunen ingår i Jämtlands gymnasieförbund. Kommunstyrelsen, med stöd av skolutskottet, ansvarar för övrig utbildningsverksamhet i kommunen. En skolchef leder det löpande arbetet på förvaltningen. I Bräcke kommun finns det tre kommunala grundskolor i Gällö, Kälarne respektive Bräcke centralort. Totalt rör det sig om cirka 600 elever. Varje skolenhet leds av en rektor som gemensamt med skolchef, elevhälsochef och rektor för förskolan bildar en gemensam ledningsgrupp.